

Vakar, 2020.gada 24.novembrī un šodien Eiropas Parlaments apstiprināja veselu virkni dokumentu patērētāju aizsardzības jomā, kuri skar tādus aktuālus jautājumus, kā kolektīvā zaudējumu atlīdzība, tiesības uz remontu un preču drošums.

Šajā rakstā apskatīsim svarīgākas atziņas no Eiropas Parlamenta pieņemtajiem dokumentiem.

Jau iepriekš ziņojām, ka 2020.gada jūnijā [ES institūcijas panāca vienošanos par patērētāju kolektīvās tiesību aizsardzības mehānisma ieviešanu](#) visās dalībvalstīs, kas padara iespējamu patērētāju kolektīvo zaudējumu atlīdzību. Vakar 2020.gada 24.novembrī ir noslēdzies šīs vienošanās formālas apstiprināšanas process [Eiropas Parlamentam pieņemot Pārstāvības prasību direktīvu \(Representative action directive\)](#), kura paredz visu ES dalībvalstu pienākumu ieviest vismaz vienu efektīvu procesuālu mehānismu ar kura palīdzību nozīmētas patērētāju organizācijas vai iestādes varēs celt prasības tiesā ar mērķi apturēt pieļautos patērētāju tiesību pārkāpumus vai novērst to sekas (t.sk. prasīt zaudējumu atlīdzību).

Tādējādi, direktīva uzlabos patērētāju pieeju tiesai daudzās ES dalībvalstīs, tai skaitā Latvijā un tā stāsies spēkā 20 dienu laikā pēc publicēšanas oficiālajā ES vēstnesī. Dalībvalstīm būs 24 mēneši direktīvas ieviešanai savā likumdošanā, kā arī vēl 6 mēneši tās piemērošanas uzsākšanai.

Tāpat, vakar Eiropas Parlamenta plenārsesijā tika apstiprinātas rekomendācijas attiecībā uz preču ilgtspēju un ilgzinātību.

Rekomendācijās Eiropas Parlaments, cita starpā, aicina:

- apsvērt pārdevēja un ražotāja solidāras atbildības par neatbilstību līguma noteikumiem ieviešanu (šobrīd patērētāja priekšā atbild tikai pārdevējs);
- ietvert pirms līguma noslēgšanas patērētājam sniedzamās informācijas sarakstā informāciju par paredzamo preces lietošanas ilgumu un tās remonta iespējām (programmatūras atjauninājumi, rezerves daļu pieejamība u.c.), kā arī atzīt par netaisnīgu komercpraksi, kuras vienīgais mērķis ir produkta lietošanas ilguma saīsināšana t.sk. izmantojot šim mērķim datorprogrammtūru un tās atjauninājumus;
- ieviest patērētāja tiesības uz remontu nolūkā padarīt preču remontu par regulāru, lētu un pievilcīgu patērētājiem, ņemot vērā konkrēto produktu īpašības, piemēram, nodrošināt remonta instrukciju pieejamību bez maksas, rezerves daļu pieejamību par saprātīgu samaksu, patērētāja tiesību paplašināšanu, ja viņš izvēlas remontu, nevis preces aizvietošanu u.c.

Tomēr, Eiropas Parlaments pie padarītā neapstājās un šodienas plenārsesijā pieņēma arī rezolūciju par produktu drošumu, kurā aicināja pielikt lielākas pūles, lai atbrīvotu ES tirgu no nedrošiem produktiem, kā arī pielāgot produktu drošuma regulējumu digitālajam laikmetam, īpaši attiecībā uz augsta riska produktiem, kuri izmanto mākslīgo intelektu.

Rezolūcijā pasvītrots, ka drošuma prasībām jāatbilst visiem produktiem, neatkarīgi no tā vai tie ir ražoti ES vai ārpus tās un tiek izteikts pamudinājums tiešsaistes platformām rīkoties proaktīvi, lai novērstu maldinošu komercpraksi.

Tāpat rezolūcijā ir norādīts uz efektīvas uzraudzības nepieciešamību, kas kļuva īpaši aktuāla COVID-19 pandēmijas apstākļos, jo ir īpaši svarīgi nodrošināt, ka produkti, kuri tiek izmantoti ārkārtas situāciju laikā, īpaši medicīniskais un aizsardzības aprīkojums, ir patiešām droši.